РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
MINISTRIA E MJEDISIT JETËSOR DHE PLANIFIKIMIT HAPËSINOR
Бр.-Nr. 18-2113/3
13. 12. 2023 год.-viti
СКОПЈЕ - SHKUP

Извештај
за извршен надзор на законитоста на работата од областа на животната средина на општина Струга за 2023

Министерството за животна средина и просторно планирање врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на министерката за животна средина и просторно планирање со бр. 18-2113/1 од 17.03.2023 година, подготви Прашалник кој беше доставен до општините дадени во Планот со цел да се изврши надзор на законитоста на работата на општините во областа на животната средина.

На ден 07.11.2023 година, Општина Струга до Министерството за животна средина и просторно планирање (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-2113/2 од 17.03.2023 година), достави допис бр. 18-140/12 со прилог пополнет Прашалник за надзор над законитоста на работата на општините.

Пополнетиот Прашалник во однос на спроведување на законодавството од областа на животната средина беше разгледан од страна на Комисијата и при тоа се дојде до следните констатации заради увидени недостацои кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и комисијата дава неколку препораки:

- *По однос на обврските согласно Законот за животна средина:*

Мерка:

- Потребно е општината да донесе нов ЛЕАП.

- *Во однос на спроведување на **постапката за одобрување на елаборати за животната средина** од страна на комисијата а врз основа на прашалникот е утврдено дека:*

Општина Струга ја спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина, и за истите се води регистер на издадени елаборати.
Имаат писмено назначено лице за одобрување на елаборати.
Нема предвидено мерки

- *Во однос на спроведување на постапката за издавање на **Б интегрирани еколошки дозволи** од страна на комисијата а врз основа на прашалникот е утврдено дека:*

- Општината ја спроведува постапка за издавање на Б-Интегрирани еколошки дезволи како и нивно обновување.
- Имаат 19 дозволи кои се издадени, една дозвола е во постапка на реиздавање.
- Имаат писмено овластено лице за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи.

Препорака:
Потребно е издадените дозволи да се следат, и за истите редовно да се пресметуваат надоместоци за Б-ИЕД.

➢ *Во областа на **отпадот** комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:*

Мерки:

-Се препорачува, Општината да земе активно учество при воспоставување на Регионалниот систем за управување со отпад,

-Се препорачува, општината да отпочне со водење катастар за својата терторија, каде ќе се евиндетираат создавачите на неопасен и опасен отпад согласно член 101 од ЗУО.

-Се препорачува, Градоначалникот на општината да води грижа за исполнување на обврската, селектирање на отпад, од страна на давателите на услугата во соработка со постапувачите со посебни текови на отпад (освен пакување, да се земат во предвид и останатите текови на отпад: батерии и акумулатори, електрична и електронска опрема, гуми, текстил, искористени возила).

-Се препорачува, Градоначалникот на општината да склучи договор со колективните односно самостојните постапувачи што се регистрирани во РСМ за воспоставување на собирни центри и друга инфраструктура за одделно собирање и селектирање на посебни текови на отпад, при што е должен на секој колективен односно самостоен постапувач да му даде исти услови односно не може да даде предност ниту пак да ја отежнува положбата на друг колективен односно самостоен постапувач, согласно со член 42 од ЗПОП.

➢ *Во областа на **водите** комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:*

Општината согласно член 26 и 28 од ЗВ за водните тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот за населените места во општина Струга за кои не се прибавени дозволи за користење на вода потребно е да се прибават, исто така и за испуштања или фрлање материи и супстанции во реципиенти за населените места во општина Струга за кои не е прибавена дозвола за испуштање согласно член 79 од ЗВ потребно е истата да се прибави.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуката од страна на

општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да продолжи да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Во однос на обврските од член 116 да продолжи да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот третман.

- Општината во прашалникот одговорила дека има донесено Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 З. Програмата треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.
- Општината Оперативен план за заштита и одбрана од поплави да продолжи да го спроведува истиот и да ги превзема предвидените мерки за заштита. Планот за заштита и одбрана од поплави особено да содржи: топографски, хидролошки, хидротехнички, демографски, стопански и други подлоги и податоци, граници на загрозеното подрачје, работи и мерки што се преземаат и извршуваат пред опасноста и за време на одбраната од поплави и органи надлежни за заштита и одбрана од поплави.
- Општината согласно член 143 од ЗВ да изработува, доставува и објавува извештаи за активностите кои се реализирани во претходната година како и за предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.
- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да продолжи да врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.
- Во прашалникот е одговорено дека Општината има определено граници на ерозивни подрачја и подрачјето загрозено од ерозија, потребно е да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и потребно е да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ и да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје согласно член 141 од ЗВ.
- Согласно член 131 од ЗВ во населените места кои се на територија на Општина Струга потребно е да се определи ширина на крајбрежен појас на водотеците за кои не е определен истиот и тоа: ширината на крајбрежниот појас на водотеците ја определува советот на општините и советот на градот Скопје, на предлог на градоначалникот на општините и на градот Скопје, по претходна согласност на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина. Како и согласно член 132 да го уреди пристапот до

крајбрежниот појас на водотеците, езерата и акумулациите за спорт, рекреација и слични активности.

- Општината за водните тела кои не се опфатени со мерните места од државната мрежа согласно член 145 став 3 од ЗВ можат да воспоставуваат локални мрежи на мерни места за мониторинг на водните тела и за да се врши мониторингот да донесат Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ, како и да доставуваат податоци од извршениот мониторинг согласно член 156 ЗВ.

➢ *<u>Во областа на **просторното планирање** комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:</u>*

1. Општината не ги исполнила обврските (согласно член 5 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, "Службен весник на РМ" бр.3 9/04), каде што: Заради континуирано следење на состојбите во просторот и спроведување на Просторниот план на Република Македонија, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, јавните служби, организациите, претпријатијата, установите, институциите и другите правни лица (извештајни единици) се должни да изготват Годишен Извештај за состојбите и промените во просторот, од својата област и истите да ги доставуват до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање, односно до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Содржината на извештаите, постапката и начинот на изготвување, како и роковите за нивно доставување, се уредени со "Правилникот за постапката, начинот на изготвување, содржината на извештаите за состојбите и промените во просторот и роковите за нивно доставување" (Службен весник на Република Македонија бр. 42/05,111/06 и 17/2010).

2. Општината исто така го нема информирано министерството кои урбанистички планови и урбанистички проекти се донесени во тековната година со дефиниран плански опфат (дали се разликува од издаденото Решение за Услови за планирање на просторот). Односно по донесување на планот донесувачот е должен да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање за донесувањето на урбанистичкиот план со дефиниран опфат и за земјоделското земјиште кое со планот добило статус на градежно земјиште.

➢ *<u>Во областа на **природа** комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:</u>*

Општината да ја унапреди примената на законските надлежности од областа на заштита на природата, особено Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион и да ги зајакне капацитетите за ефикасна спроведување на законите.

➢ *<u>Во областа на бучавата комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:</u>*

- Општината да започне со примена на законските надлежности во целост.

<u>Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги дава и следните препораки:</u>

- Потребно е да се опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина.
-Да се обезбедат повеќе вработени кои ќе работат во областа заштита на животната средина најмалку уште еден, при што постапките да се спроведуваат целосно и правилно.
-Комисијата дава препорака во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои работат во делот на заштитата на животната средина особено во делот на управување со отпад и управување за квалитет на амбиентниот воздух, со цел зајакнување на капацитетите за реализација на проекти,инвестициони зафати за подобрување на општата состојба со управување на отпадот како и за квалитет на амбиентниот воздух.

За превземените активности општината да го извести министерството, Одделение за соработка со локална самоуправа во Секторот за соработка со локална самоуправа и управно надзорни работи во рок од 6 месеци со писмен допис.

Скопје, 2023 година

Претседател на Комисија
за вршење надзор на законитоста на работата
на органите на општината, на градот Скопје и
на општините во градот Скопје
Тања Кироска Донски

Членови на Комисијата:

Лумни Јашари,__________
Ирена Николоска,__________
Влатко Цветановски,__________
Даниела Ристова, __________
Даниела Наумоска, __________
Дајана Марковска Ристеска __________
Исуф Фетаи __________